

ที่ ศธ ๐๔๑๑๔/๑๔๖๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ
ถนนวิจิตรสุรการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
จังหวัดสมุทรปราการ ๑๙๐๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด ของสำนักงานข้าราชการแห่งชาติ

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งแนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด ตามที่ปรากฏเป็นข่าวว่าเกิดเหตุระเบิดในพื้นที่ของส่วนราชการต่างๆในหลายแห่ง เนื่องจากช่วงนี้เป็นช่วงเปิดภาคเรียนนักเรียนจะอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนและต้องเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านพักและสถานศึกษาดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด จึงขอให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑. ปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด ของสำนักงานข้าราชการแห่งชาติ และให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องของการเอาตัวรอดจากการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด
๒. เฝ้าระวังและรักษาความปลอดภัยในสถานที่ราชการอย่างเข้มงวด โดยกำหนดเวรยามตลอดทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ หากเกิดเหตุให้รายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับโดยเร่งด่วน พร้อมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือสถานีตำรวจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จึงขอประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนในสังกัดทราบ และดำเนินการตามมาตรการโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ ศรีสุวรรณ)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร. ๐๔๒ ๖๑๑๕๓๒ ต่อ ๑๗

แนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด
สำนักข้าราชการแห่งชาติ

แนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด

สถานการณ์ในปัจจุบันมีเหตุลอบวางระเบิดและการขู่วางระเบิดตามสถานที่ราชการ และสถานที่ต่างๆ อันเป็นภัยและส่งผลกระทบต่ออย่างมากมายต่อขวัญ กำลังใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสร้างความเสียหายต่อความสงบเรียบร้อย ภาพลักษณ์ของประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะในด้านธุรกิจการท่องเที่ยว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทุกคน ต้องมีส่วนร่วมในการระวังป้องกัน เพื่อความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของตนเอง ผู้อื่น เฉพาะอย่างยิ่งของส่วนราชการ

แนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด ตามหลักการแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เฝ้าระวัง หมายถึง การป้องกัน การเฝ้าระวัง รักษาสถานที่ โดยกำหนดรูปแบบมาตรการ รักษาความปลอดภัยสถานที่ หรือการป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาก่อเหตุในพื้นที่เรานั้นเอง เช่น

- การสร้างแนวกีดขวาง รั้ว กำแพง ประตู เหล็กคัต
- ระบบแสงสว่าง อุปกรณ์เสริมด้านรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด ประตูหัด

เข้า-ออก

- การกำหนดพื้นที่ควบคุม การควบคุมบุคคล เข้า-ออก ควบคุมยานพาหนะ เข้า-ออก
- การจัดวางกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การตรวจสอบประวัติบุคคลก่อนเข้าทำงาน
- ประสานการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อนำกำลังป้องกันเป้าหมาย
- ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการรักษาความปลอดภัย การสังเกต การตรวจค้น

การแก้ปัญหาจากเหตุการณ์เบื้องต้น จัดทำแผนฉุกเฉิน แผนการเคลื่อนย้าย และการป้องกันในเชิงตั้งรับนั้น ถ้าสถานที่ที่เป็นสถานที่ปิด จะไม่ประสบปัญหาในการวางมาตรการ แต่ด้านเป็นสถานที่เปิด เพื่อให้ประชาชนเข้ามาติดต่อหรือเข้ามาใช้บริการ เช่น ที่ว่าการอำเภอ โรงพยาบาล อาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า ตลาดสด แหล่งจำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่ สถานีขนส่ง ก็จะมีปัญหาในด้านกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีไม่เพียงพอ หากกำหนด มาตรการควบคุมเข้มงวดเกินไป ก็จะขัดต่อการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ดังนั้น จึงควรทำความเข้าใจและขอความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้นว่า การระวังป้องกันมิใช่เป็นเพียงหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจเพียงอย่างเดียว ทุกคนต้องมีส่วนร่วม ถ้าเกิดเหตุร้ายขึ้น ทุกคนย่อมได้ผลกระทบเช่นกัน การทุ่มเท กำลังพลและงบประมาณจำนวนมากต่อการเฝ้าสถานที่เป็นการสิ้นเปลือง ดังนั้นการที่ทุกคน กระจายทำงานอยู่ในสถานที่นั้นๆ อยู่แล้ว จึงควรช่วยกันทำหน้าที่เฝ้าระวัง เป็นหูเป็นตา และ สังเกต สิ่งผิดปกติรอบๆ ตัวเรา ถ้าพบเห็นสิ่งผิดปกติ ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเข้า

ตรวจสอบทันที และปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

2. เจริญรูก หมายถึง มาตรการในการต่อต้านต่างๆ ที่มุ่งกระทำโดยตรงต่อตัวผู้มุ่งร้าย เป็นงานในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะ เช่น

- การหาข่าวและรวบรวมข่าวสารความเคลื่อนไหว เพื่อทำลายเครือข่ายของขบวนการ สืบสวน ติดตาม พิสูจน์ทราบ องค์กร กลุ่มบุคคล ตัวผู้ลอบ วางระเบิดแล้วเข้าทำการจับกุม

- การบังคับใช้ กฎหมาย ควบคุมการนำเข้าและการมีไว้ในครอบครองวัสดุ อุปกรณ์ ที่อาจนำมาดัดแปลงเป็นเครื่องมือในการลอบวางระเบิด

- ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย กลวิธีในการลอบวางระเบิด และปรับปรุงมาตรการป้องกันการ ลอบวางระเบิด

มาตรการต่อต้านในเชิงรุกนั้น ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องประสานกำลังหลายฝ่ายเข้า ปฏิบัติตามแผนอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ คือ การเฝ้าระวังพื้นที่ สาธารณะที่มีประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่หนาแน่นและพื้นที่มีขนาดกว้างขวาง กำลังเจ้าหน้าที่มี ไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรและพื้นที่ ดังนั้น จึงต้องเสริมทั้งกำลังภาครัฐอื่นๆ และภาค ประชาชนเข้ามาช่วยเฝ้าระวังร่วมกัน เช่น

- ประสานการปฏิบัติระหว่างกลุ่มแนวร่วมประชาชน อาสาสมัครป้องกันภัย มูลนิธิ สมาคม ตำรวจบ้าน กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ฯลฯ คอย เป็นหูเป็นตา แจ้งเบาะแส และค้นตัวในการรักษาความปลอดภัย

- จัดอบรมให้มีความรู้ในด้านการสังเกต ตรวจสอบ แจ้งเตือน แก่เจ้าหน้าที่รัฐหรือ เจ้าหน้าที่เอกชน ที่ต้องเข้าปฏิบัติหน้าที่ผ่านพื้นที่สาธารณะ เช่น พนักงานของการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่เทศกิจ พนักงานทำความสะอาดของกรุงเทพมหานคร กลุ่มรถรับจ้างสาธารณะ

- จัดทำข้อมูล เอกสารเผยแพร่ คำแนะนำ ให้ประชาชนเข้าใจถึงภัยของการลอบวาง ระเบิด พร้อมแนวทางปฏิบัติในการป้องกันภัย

- ประสานการใช้เครื่องมือเสริมด้านการรักษาความปลอดภัยกับภาคเอกชน เช่น การ ใช้กล้องวงจรปิด โดยกำหนดจุดตั้งกล้องของภาครัฐและเอกชนให้ครอบคลุมพื้นที่เฝ้าระวัง

- จัดทำแผนและเตรียมความพร้อมในการกู้ภัย การดับเพลิง การอพยพประชาชน เตรียมการรักษาพยาบาล การซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคที่จำเป็น

- การประชาสัมพันธ์และบำรุงขวัญ

การปฏิบัติเมื่อมีการขู่วางระเบิดทางโทรศัพท์

1. ผู้รับโทรศัพท์อย่าตื่นเต้นหวาดกลัวจนเกินเหตุ มีสติ ทำใจให้สงบ (จากสถิติการโทรศัพท์ขู่วางระเบิดจะเกิดระเบิดจริงเพียงร้อยละ 1-5 เท่านั้น)
2. รีบเตรียมอุปกรณ์บันทึกข่าวสาร
3. พยายามจับความให้ละเอียด ปลอบให้ผู้โทรศัพท์ขู่พูดไปเรื่อย ๆ อย่าขัดจังหวะ
4. ในระหว่างการพูดสนทนา ให้พยายามซักถามรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด เช่น
  - วางระเบิดไว้ที่ไหน
  - จะระเบิดเวลาใด
  - ทำไมต้องวางระเบิด
  - วางระเบิดไว้เมื่อใด และวางไว้ด้วยวิธีอะไร
  - วัตถุประสงค์ขู่ซ่อนไว้ในภาชนะใด
5. พยายามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้โทรศัพท์ขู่ให้มากที่สุด
  - วัน เวลา ที่รับโทรศัพท์
  - เพศ อายุ ประมาณ
  - สภาพจิตใจระหว่างสนทนา
  - สังเกตสำเนียง ภาษาที่ใช้ คำพูด
  - เสียงต่าง ๆ ที่เข้ามาระหว่างสนทนา
  - พยายามชวนพูดคุยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อรวบรวมข้อมูลของการขู่
6. การติดตั้งโทรศัพท์ชนิดแสดงหมายเลขโทรเข้า
7. ถ้าเป็นไปได้ ให้พ่วงเครื่องโทรศัพท์เครื่องอื่น เพื่อให้มีผู้ร่วมฟังด้วย หรือเปิดเครื่องบันทึกเสียง ถ้ามีเตรียมไว้
8. ให้แจ้งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที

แนวปฏิบัติเมื่อพบวัตถุต้องสงสัยว่าเป็นวัตถุระเบิด

หากพบวัตถุต้องสงสัยว่าเป็นวัตถุระเบิด ให้ปฏิบัติดังนี้

1. อย่าแตะต้อง และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปใกล้วัตถุต้องสงสัย
2. กั้นบริเวณที่วัตถุต้องสงสัยนั้นไว้
3. นำขบวนกรรณศึมาวางครอบวัตถุต้องสงสัย โดยวางซ้อน 3-4 ชั้น
4. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเร็วที่สุด และคอยพบเพื่อชี้แจงรายละเอียด

ในกรณีที่พบว่าเป็นอุปกรณ์ก่อวินาศกรรมแน่ชัดแล้ว ถ้าเป็นการก่อวินาศกรรมด้วยไฟ ผู้พบเห็นควรจัดการแก้ไข เพื่อไม่ให้มีสิ่งทีเสริมการถูกไหม้ ถ้าเป็นวัตถุระเบิด ผู้พบต้องดำเนินการด้วยความเยือกเย็น มีสติ ไม่ตื่นตกใจ เพื่อรอให้ผู้มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์มาดำเนินการต่อ และ วิธีที่ดีที่สุด คือ พยายามหาหนทางให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินให้มากที่สุด โดยปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

1. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที
2. ออกจากพื้นที่ที่วัตถุต้องสงสัยตั้งอยู่ ให้ถือว่าพื้นที่นั้นเป็นเขตอันตรายโดยเร็ว และพยายามร่วมมือกับบุคคลอื่นๆ กั้นมิให้มีผู้อื่นเข้าไปในเขตอันตราย ระยะปลอดภัยประมาณ 100 เมตรขึ้นไป
3. ปิดไฟฟ้า ท่อแก๊ส ท่อเชื้อเพลิง ที่เข้าไปสู่เขตอันตราย
4. ถ้ามีกระสอบทราย ให้วางไว้โดยรอบ และให้สูงเกิน 1 เท่าของความสูงของระเบิด แต่อย่าใช้กระสอบทรายทับระเบิด เพราะจะทำให้แรงระเบิดสูงขึ้น ถ้ามีการระเบิดหรือมีเครื่องช่วยลดแรงระเบิดอื่นๆ เช่น ยางรถยนต์ ให้นำไปครอบไว้ 3-4 ชั้น
5. ถ้ามีเวลาเพียงพอ อาจเคลื่อนย้ายวัสดุติดไฟและวัตถุเล็กๆ อื่น ออกจากบริเวณ ใกล้เคียง แต่ต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงเชือก ลวด หรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะ โยงไปสู่วัตถุระเบิด หากพบลักษณะเช่นนี้ อย่าดึงหรือแตะต้องเด็ดขาด
6. อย่าแตะต้องหรือกู่ระเบิดเป็นอันขาด ต้องรอให้เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญด้านวัตถุระเบิดมาดูแลให้เท่านั้น

การปฏิบัติเมื่อมีผู้ส่งจดหมายหรือกล่องพัสดุที่นำส่งสตัย

1. ตรวจสอบความถูกต้องของการจำหน่ายของ สังเกตและพิจารณาชื่อผู้รับและผู้ส่งมีความถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ถายมือหรือตัวพิมพ์เป็นตัวหนังสือที่คุ้นเคยหรือไม่ รวมทั้งโอกาสและเหตุผลในการส่งสิ่งของมาให้
2. สังเกตน้ำหนักและความสมดุลของน้ำหนัก หากมีความหนักมากเกินสมควรหรือมีความหนักที่ค้ำคานใดค้ำคานหนึ่ง ให้ตั้งข้อสงสัยไว้ก่อน
3. สังเกตรอยเปื้อนหรือรอยค้างคล้ายคราบน้ำมัน และอาจมีกลิ่น
4. ใช้ความรู้สึกสัมผัส เพราะจดหมายปกติจะเป็นแผ่นกระดาษพับ หากพบเป็นแผ่นแข็ง หรือมีความหยุ่นมือ หรือพบเส้นลวดเล็กบางที่ซ่อนพรางไว้เอา หรือมีรูเล็กที่เจาะไว้ ให้ตั้งข้อสงสัยไว้ก่อนว่า อาจเป็นวัตถุระเบิด
5. ในกรณีที่สงสัยว่าเป็นวัตถุระเบิด ให้ดำเนินการดังนี้
  - 5.1 แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ
  - 5.2 นำสิ่งต้องสงสัยไปวางในที่โล่งแจ้ง และให้ห่างจากตัวอาคารให้มากที่สุด
  - 5.3 อย่าคิดงอ เปิด เขย่า หรือกระแทกสิ่งต้องสงสัย รวมทั้งอย่าคิดเชือกที่ผูกอยู่ และอย่านำไปล้างหรือแช่น้ำ หรือเก็บในตู้เก็บเอกสารเด็ดขาด
  - 5.4 กั้นผู้ไม่เกี่ยวข้องออกไปอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญด้านวัตถุระเบิด
6. ข้อพิจารณา
  - 6.1 อย่ารับสิ่งของจากบุคคลแปลกหน้าที่ไม่รู้จัก รวมทั้งสิ่งของที่ไม่ได้สั่ง หรือผู้ที่นำมาส่งแบบผิดปกติ
  - 6.2 อย่าให้คนนำส่งของเข้ามาในบ้าน ถ้าทำได้ให้จดชื่อและที่อยู่ของผู้นำส่งไว้ด้วย
  - 6.4 ไม่ควรรับฝากสิ่งของไว้ให้บุคคลอื่น ควรแนะนำผู้นำส่งให้ส่งกับผู้ระบุชื่อบนจดหมายหรือพัสดุโดยตรง
  - 6.5 หากต้องรับฝาก ให้บันทึก วัน เวลา ชื่อผู้รับ - ผู้ส่งให้ครบถ้วน

บันทึกข้อมูลช่วงระเบิด

วัน เดือน ปี ที่รับโทรศัพท์..... จำนวนครั้ง.....

เพศของผู้โทร ( ) หญิง ( ) ชาย

อายุประมาณ.....

เบอร์ที่โทรเข้ามา.....

ได้รับโทรศัพท์เมื่อเวลา.....

ระยะเวลาในการโทร.....

สิ่งที่ต้องถาม

1. ระเบิดจะระเบิดเมื่อไร..... 6. คุณรู้ไหมว่าระเบิดอยู่ตรงไหน.....

2. คอนนี้ระเบิดอยู่ที่ไหน..... 7. ทำไมถึงเอามาวาง.....

3. ระเบิดรูปร่างคล้ายอะไร..... 8. คุณอยู่ที่ไหน.....

4. เป็นระเบิดชนิดไหน..... 9. คุณชื่ออะไร.....

5. อะไรที่เป็นสาเหตุให้เกิดการระเบิด.....

บันทึกการช่วงระเบิด (พูดว่าอย่างไร).....

1.....

2.....

น้ำเสียงของผู้โทรเข้ามา (กาเครื่องหมาย /)

( ) สงบนิ่ง ( ) เน้นเสียง ( ) นุ่ม ( ) ตื่นเต้น ( ) หัวเราะ ( ) ดัดเสียง

( ) เร็ว ( ) ช้า ( ) โกรธ ( ) เสียงดัง ( ) ซ้ำ ( ) ร้องไห้

( ) เสียงถี่ ( ) แดกต่าง ( ) ขาดหาย ( ) หายใจถี่ ( ) ปิดบัง ( ) กระซิบ

( ) คล่อง ( ) คล้าย (ถ้าเสียงคล้าย, คล้ายใคร)

เสียงแบคกราวด์ (กาเครื่องหมาย /)

( ) บนท้องถนน ( ) เครื่องจักรในโรงงาน ( ) วุ่นวาย ( ) เสียงสัตว์

( ) เงียบ ( ) เครื่องเสียง ( ) เสียงเพลง ( ) เสียงในบ้าน

( ) เสียงอยู่ไกล ( ) ภายใน ( ) เสียงมอเตอร์ ( ) เครื่องจักรสำนักงาน

( ) อื่น ๆ (ระบุ) .....

ภาษาที่ใช้ในการช่วงระเบิด (กาเครื่องหมาย /)

( ) พูดเร็ว (มีการศึกษา) ( ) อักขระ ( ) เสียงจากเทป ( ) อ่านข้อความที่เตรียมมา

การออกสำเนียง (กาเครื่องหมาย /)

( ) ภาคเหนือ ( ) ภาคอีสาน ( ) ภาคใต้ ( ) ไม่ชัดเจนแบบจีน ( ) ไม่ชัดเจนแบบฝรั่ง

( ) ไม่ชัดเจนแบบ .....

สภาพอารมณ์ ( ) ปกติ ( ) ไม่ปกติ

ข้อพิจารณา (อื่น ๆ) .....

ชื่อผู้บันทึก..... ตำแหน่ง..... เบอร์โทร.....

วัน เดือน ปี ที่บันทึก .....